

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoCsp/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223210547
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8223210547.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Romana Lajoša v sporovej veci žalobcu: BL Fifty, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 53 465 911, právne zastúpeného: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, A. XXX, XXX XX C., o zaplatenie 191,86 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č. k. 6Csp/55/2023-61 z 15.02.2024 takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok v časti prevyšujúcej nárok žalobcu na zaplatenie sumy 83,86 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 13.12.2023 do zaplatenia a vo zvyšnej časti mení rozsudok tak, že žalovanej ukladá povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 83,86 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 13.12.2023 do zaplatenia.
- II. Žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:
I. Žalobu zamietal.
II. Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.
2. Rozhodol tak v konaní o žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 191,86 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 168,00 eur za obdobie od 17.11.2020 do 17.08.2023, 5 % p.a. zo sumy 148,- eur za obdobie od 18. 8.2023 do 19. 9. 2023, 5,00% p.a. zo sumy 128,- eur za obdobie od 20. 9.2023 do 19.10. 2023, 5 % p.a. zo sumy 108,- eur za obdobie od 20.10.2023 do zaplatenia, 5 % p.a. zo sumy 33,95 eur za obdobie od 19. 12. 2020 do zaplatenia, 5 % p.a. zo sumy 4,69 eur za obdobie od 19.1.2021 do zaplatenia, 5 % p.a. zo sumy 2,66 eur za obdobie od 19. 2. 2021 do zaplatenia, 5 % p.a. zo sumy 2,66 eur za obdobie od 19. 3. 2021 do zaplatenia, 5 % p.a. zo sumy 39,90 eur za obdobie od 20. 4. 2021 do zaplatenia a náhrady trov konania.
3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na aplikácii § 48 ods. 1 a 2, § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1 a 5, § 54 ods. 1 a 2, § 54a, § 100 ods. 1 a 2, § 107 ods. 1, § 457, § 489, § 491 ods. 1, 524 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), § 43 ods. 1 písm. a) a d), ods. 12 písm. b) a ods. 13, § 44 ods. 1, 6, 11 písm. b), ods. 15 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 351/2011 Z. z.“) a § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z. z.“).

4. Skutkovo ustálil, že právny predchodca žalobcu - Slovak Telekom, a.s., a žalovaný uzavreli dňa 24.6.2020 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytoval žalovanému ako užívateľovi - fyzickej osobe - nepodnikateľovi, v zmluve vymedzené služby so záväzkom účastníka platiť cenu za zriadenie a poskytovanie služieb podniku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade s touto Zmluvou, Cennikom a Osobitnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb. Podľa obsahu zmluvy sa žalovaná zaviazala zotrvať s pôvodným veriteľom v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov. Predmetom zmluvy bol program služieb T Ideál 21. Súd prvej inštancie ďalej ustálil, že poskytovateľ služieb vystavil žalovanej za poskytnuté služby nasledovné faktúry: faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 16.11.2020, uplatňovaná žalobcom vo výške 168,00 eur, - faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 18.12.2020, uplatňovaná žalobcom vo výške 33,95 eur, - faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 18.1.2021, uplatňovaná žalobcom vo výške 4,69 eur, - faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 18.2.2021, uplatňovaná žalobcom vo výške 2,66 eur, - faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 18.3.2021, uplatňovaná žalobcom vo výške 2,66 eur, - faktúra č. XXXXXXXXXXXX, splatná dňa 19.4.2021, uplatňovaná žalobcom vo výške 39,90 eur. Napokon z listu z 19.11.2021 zistil, že ním právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej odstúpenie od zmluvy o poskytovaní verejných služieb ku dňu 29.11.2021.

5. Prípado právne uzavrel tak, že právny vzťah zo zmluvy medzi sporovými stranami kvalifikoval ako spotrebiteľský, založený spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. OZ, nakoľko ide o zmluvu uzatvorenú žalobcom ako dodávateľ so žalovanou ako spotrebiteľkou, pričom obsah zmluvy, ako aj všeobecných podmienok, bol daný žalobcom (správne právnym predchodcom žalobcu – poznámka odvolacieho súdu) bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu dohodnutých zmluvných podmienok. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako dodávateľom a žalovanou ako spotrebiteľom došlo k uzavretiu platných spotrebiteľských zmlúv o poskytovaní verejných služieb s tým, že časť jej obsahu bola určená odkazom na všeobecné podmienky a cenník právneho predchodcu žalobcu a na základe týchto zmlúv právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej služby, za ktoré sa zaviazala zaplatiť cenu v zmysle cenníka. Súčasne uzavrel, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy je na ňu potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktorý podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Poukázal na to, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne, v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Vzhľadom na žalobcom predložené „Odstúpenie od zmluvy o poskytovaní verejných služieb“ z 19.11.2021 ku dňu 29.11.2021 (čl. 27 spisu) konštatoval, že zo strany právneho predchodcu žalobcu došlo k odstúpeniu od zmluvy uzavretej so žalovanou a spornou otázkou ostalo posúdenie, či odstúpenie od zmluvy je potrebné posudzovať podľa § 48 ods. 2 OZ alebo podľa ustanovení zákona č. 351/2011 Z. z., ktorý je vo vzťahu k ust. § 48 ods. 2 OZ potrebné považovať za lex specialis, avšak ktorého aplikácii podľa názoru súdu prvej inštancie bráni norma upravená v § 54 ods. 1 OZ. Nadväzne poukázal na § 52 ods. 2 OZ, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom a tiež, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva a uzavrel, že na každý zmluvný vzťah, ktorý je možné posúdiť ako vzťah spotrebiteľský, je potrebné prednostne aplikovať tie ustanovenia zákona, ktoré sú v prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. V danom prípade sú nimi ustanovenia OZ upravujúce odstúpenie od zmluvy (§ 48 ods. 2 OZ), ktorého dôsledky pre spotrebiteľa sú priaznivejšie, keď podľa tejto právnej úpravy sa odstúpením od zmluvy zmluva ruší od počiatku a momentom odstúpenia vznikajú práva a povinnosti z takéhoto vzťahu ako z bezdôvodného obohatenia podľa § 457 OZ. Nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že OZ v porovnaní so zákonom č. 351/2011 Z. z. upravuje následky odstúpenia od zmluvy vo vzťahu k spotrebiteľovi výhodnejšie. Súčasne konštatoval, že pri tomto svojom závere vychádzal z prioritizácie ochrany slabšej strany v spore a interpretácie a aplikácie právnych noriem v zmysle ktorých sa na spotrebiteľský právny vzťah použijú ustanovenia zákona, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Na podporu svojich záverov poukázal na rozsudky Súdneho dvora EÚ C-240/98 až C-244/98 Oceano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-168/05 Mostaza Claro ako aj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp/32/2022 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19CoCsp/18/2022. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie posudzujúci právo zo spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 54a OZ ex offio vyhodnotil, že nárok žalobcu je premlčaný, pretože pred súdom nebol

uplatnený v lehote dvoch rokov odo dňa lehoty splatnosti faktúr. Keďže žaloba bola podaná na súde až dňa 15.11.2023, pričom splatnosť poslednej faktúry nastala už dňa 19.4.2021 a premlčanie nároku na bezdôvodné obohatenie nastalo 20.4.2023, bola žaloba žalobcu v celom rozsahu zamietnutá.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 CSP, vychádzajúc zo záveru, že žalovaná síce bola v spore so žalobcom úspešná, ale žiadne konkrétne trovy konania jej zo spisu nevyplývajú a tieto si v konaní ani neuplatnila.

7. Proti napadnutému rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote a v celom rozsahu odvolanie žalovaný a to z odvolacích dôvodov vyjadrených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Rozsudok v ním napadnutej časti žiadal zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a súčasne priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Rozsudok súdu prvej inštancie označil za arbitrárny, keď odmietol aplikovať § 44 ods. 15 zákona č. 351/2011 Z.z. s poukazom na § 54 ods. 1 OZ s odôvodnením výhodnejšie aplikácie § 48 ods. 2 OZ pre spotrebiteľa, podľa ktorého sa odstúpením od zmluvy táto od začiatku zrušuje, ak právnym predpisom nie je ustanovené, alebo účastníkmi dohodnuté inak. V danom prípade však takouto osobitnou právnou úpravou (lex specialis) je zákon č. 351/2001 Z. z., ktorý vo svojich ustanoveniach upravuje kedy nastávajú účinky odstúpenia od zmluvy o poskytovaní verejných služieb. K právnej argumentácii súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku namietal, že z § 52 ods. 2 OZ nevyplýva vylúčenie aplikácie osobitných predpisov v spotrebiteľských veciach, a že toto ustanovenie hovorí o prednostnej aplikácii OZ vo vzťahu k ustanoveniam Obchodného zákonníka, no nevzťahuje sa na ostatné osobitné predpisy. Z tohto dôvodu tak na základe tohto ustanovenia nie je možné vylúčiť aplikáciu § 44 ods. 15 zákona č. 351/2011 Z. z. s odôvodnením prednostnej aplikácie ustanovení OZ v spotrebiteľských veciach. Za vecne nesprávny tiež označil výklad § 54 OZ súdom prvej inštancie, keď v prípade § 43 ods. 15 zákona č. 351/2011 Z. z. sa nejedná o zmluvnú podmienku, ale o podmienky odrážajúce záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásadu medzinárodných dohôd, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo so zmluvnou stranou, ktoré podľa čl. 1 ods. 2 smernice rady 93/13/EH ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách tejto smernici nepodliehajú. Napadnutý rozsudok tak podľa odvolateľa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a pokiaľ by súd prvej inštancie postupoval správne, musel by dospieť k záveru, že zmluva o poskytovaní verejných služieb zaniká ku dňu doručenia odstúpenia alebo dňom uvedeným v odstúpení čo vyplýva priamo z § 44 ods. 15 zákona č. 351/2011 Z. z. V prejednávanej veci tak zmluva o poskytovaní verejných služieb uzavretá právnym predchodcom žalobcu so žalovanou bola ukončená ku dňu 29.11.2021. Keďže súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na nesprávnych právnych záveroch a v tomto kontexte vyhodnocoval aj žalobcom predložené dôkazy, súd prvej inštancie na podklade vykonaných dôkazov musel dospieť aj k nesprávnym skutkovým zisteniam. Vzhľadom na uvedené tak nárok žalobcu nie je možné posudzovať ako nárok z titulu bezdôvodného obohatenia a preto je premlčacia doba v danom prípade všeobecná trojročná v zmysle § 101 OZ a pohľadávka uplatnená žalobou nie je premlčaná.

8. Žalovaná sa k žalobcom podanému odvolaniu písomne nevyjadрила.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z § 34 CSP, po zistení, že odvolanie žalobcu bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že napadnutý rozsudok nebol oprávnený preskúmať z iných dôvodov, než tých, ktoré boli výslovne uvedené. Výnimkou by mohli byť len vady konania týkajúce sa procesných podmienok, aj keď v odvolacích dôvodoch neboli uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd v zákonom stanovenej lehote uverejnil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP).

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05).

12. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. f) CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že dokazovanie je procesný postup založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

13. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j. nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/23/2021 z 29.09.2021). Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

14. Súd prvej inštancie v danej veci zistil skutkový stav v postačujúcom rozsahu, z dôvodu ktorého odvolací súd preberá v celom rozsahu skutkový stav ustálený vo veci súdom prvej inštancie, stotožňuje sa s ním a v tomto smere poukazuje predovšetkým na odseky 8. až 11. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Skutkový stav zistený dokazovaním bol však súdom prvej inštancie, predovšetkým v otázke premlčania uplatneného nároku, sčasti nesprávne právne posúdený, v dôsledku čoho dospel súd prvej inštancie k nesprávnemu záveru o nutnosti zamietnutia žaloby v celom rozsahu, vzhľadom na čo bolo

potrebné v odvolacom konaní napadnutý rozsudok čiastočne potvrdiť a čiastočne zmeniť, ako to vyplýva z výroku tohto rozsudku.

15. Žalobca vo svojej odvolacej argumentácii predovšetkým namieta, že na základe § 52 ods. 2 posledná veta OZ nie je možné vylúčiť aplikáciu § 44 ods. 15 zákona č. 351/2011 Z. z., nakoľko toto ustanovenie umožňuje len prednostnú aplikáciu ustanovení OZ vo vzťahu k ustanoveniam Obchodného zákonníka, netýka sa však vzťahu k iným osobitným právnym predpisom, a tiež že aplikáciu tohto ustanovenia zákona č. 351/2011 Z. z. nie je možné vylúčiť ani s poukazom na obsah § 54 ods. 1 OZ, nakoľko v takomto prípade sa nejedná o zmluvnú podmienku, ale o podmienku, ktorá odráža záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenie, ktoré je podľa čl. 1 ods. 2 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách z pôsobnosti tejto smernice vylúčené, pričom zmluvné podmienky v danom prípade len reflektovali na znenie § 44 ods. 15 zákona č. 351/2011 Z. z., ktoré nemožno posudzovať podľa § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka.

16. Odvolací súd však napriek vyššie zhrnutej odvolacej argumentácii žalobcu súhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie, že na predmetnú zmluvu je potrebné aplikovať ustanovenia OZ, a to aj pokiaľ ide o posudzovanie právnych následkov odstúpenia od označenej zmluvy. V súdnej veci totiž aj odvolací súd považuje za nepochybné, že zmluva o poskytnutí verejných služieb, ktorú 24.6.2020 uzavreli právny predchodca žalobcu a žalovaná má súčasne povahu spotrebiteľskej zmluvy, v ktorej bol dohodnutý záväzok účastníka platiť cenu za poskytnuté zariadenie a služby dodávané podľa zvoleného programu a dodržiavať povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, cenníka a osobitných podmienok pre poskytovanie verejných služieb. Pre úpravu právnych vzťahov majúcich charakter spotrebiteľských záväzkov je totiž potrebné považovať za určujúci právny predpis Občiansky zákonník, ktorý v tejto sfére predstavuje materiálne koncipovaný lex specialis právny režim spotrebiteľských zmlúv ku všetkým ostatným právnym predpisom s obdobným predmetom súkromnoprávnej regulácie dotýkajúcim sa spotrebiteľských zmlúv a záväzkov z nich plynúcich, t.j. vrátane zákona č. 351/2011 Z. z., ktorý v § 44 podrobne upravuje obsahové náležitosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb vrátane podmienok ukončenia tejto zmluvy odstúpením od nej v prípade, ak jej účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti [§ 44 ods. 11 písm. b) zákona č. 351/2011 Z.z.] a právnych následkov takéhoto odstúpenia od zmluvy (§ 44 ods. 15 zákona č. 351/2011 Z. z.) s účinkami pôsobiacimi až od okamihu odstúpenia od nej, t.j. ex nunc, čo je zásadne odlišné od právnej úpravy obsiahnutej v § 48 ods. 2 OZ, podľa ktorého sa v prípade odstúpenia zmluva od začiatku zrušuje, ak právnym predpisom nie je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. Inými slovami povedané, právna úprava v § 44 zákona č. 351/2011 Z. z. síce predstavuje špeciálnu právnu úpravu v oblasti poskytovania elektronických komunikačných služieb, obsahujúcu aj právnu reguláciu zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ktorá sa vzťahuje ako na obchodnoprávne, tak aj na spotrebiteľské právne vzťahy, avšak pri spotrebiteľských právnych vzťahov s tým obmedzením, že v prípade, ak je pre spotrebiteľa výhodnejšou právna úprava vyplývajúca z ustanovení OZ ako aj z prípadných iných ustanovení upravujúcich právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, táto má vždy prednosť, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Uvedené pravidlo použitia výhodnejších ustanovení OZ pre spotrebiteľa vyplýva z obsahu a zmyslu § 52 ods. 2 prvá veta OZ. V súvislosti s právnymi normami obsiahnutými v § 52 ods. 2 OZ odvolací súd konštatuje, že sa v nich prejavuje prioritné pôsobenie OZ na všetky záväzkové právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ a ktoré môžu byť upravené aj v osobitných právnych predpisoch. Občiansky zákonník v tejto časti pôsobí ako právny predpis nielen osobitnej právnej povahy, ale aj právny predpis absolútnej výkladovej priority pre celú sféru spotrebiteľských záväzkov a normatívnu úpravu ich prvkov obsiahnutú tak v OZ ako aj v akomkoľvek inom osobitnom právnom predpise. V tomto zmysle predstavuje OZ, do obsahu ktorého bola premietnutá transpozícia Smernice rady 95/13/EHS, aplikačne a výkladovo nadriadenú sústavu noriem regulujúcich osobitnú povahu spotrebiteľských záväzkov a z tohto dôvodu je potrebné aj § 52 ods. 2 OZ vykladať tak, že dopadá aj na právne normy upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ aj keď sa nachádzajú mimo OZ. Pre aplikáciu ustanovení OZ v spotrebiteľských vzťahoch, ktorých sa týka právna úprava obsiahnutá v iných zákonoch je potom relevantné, či ich aplikácia je alebo nie je na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Práve pre prípad porušenia prvej vety § 52 ods. 2 OZ zákonodarca v druhej vete tohto ustanovenia ustálil, že akékoľvek odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia je potrebné považovať za neplatné (k tomu porovnaj Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1-450. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2015, s. 489 - 542; M. Budjač).

17. Vzhľadom na uvedené preto odvolací súd nepovažuje odvoláciu žalobcu za spôsobilú zmeniť inak správne právne názory súdu prvej inštancie o dôvodnosti aplikácie § 48 ods. 2 OZ na predmetný prípad a na to nadväzujúcich § 457, § 100 ods. 1 a 2 a § 107 OZ, a to ani vzhľadom na výnimku vyplývajúcu z druhej časti § 48 ods. 2 OZ, cit. „ak nie je právnym predpisom ustanovené ... inak“, na podklade ktorej žalobca tvrdí potrebu aplikácie § 44 ods. 15 zákona č. 351/2011 Z. z. na súdený prípad, keď uvedenému bráni práve § 52 ods. 2 prvá veta OZ v zmysle výkladu podaného v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozsudku. Právnym následkom odstúpenia od zmluvy podľa ustanovenia § 48 ods. 2 OZ je tak zrušenie zmluvy od samého počiatku (ex tunc), v dôsledku čoho práva a povinnosti zmluvných strán z takto zrušenej zmluvy zanikajú a pokiaľ už bolo na základe takto zrušenej zmluvy plnené, odstúpením od zmluvy sa subjekty zrušenej zmluvy vzájomne a vyporiadajú podľa zásad o bezdôvodnom obohatení. Nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že následky z odstúpenia od zmluvy vyplývajúce z § 48 ods. 2 a § 457 OZ sú pre spotrebiteľa v porovnaní s následkami vyplývajúcimi z § 44 ods. 15 zákona č. 351/2011 Z. z. výhodnejšie. Preto odvolací súd považuje za správne, aby účinky odstúpenia od zmluvy o pripojení uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou boli posúdené vo svetle ustanovenie § 48 ods. 2 OZ v spojení s § 457, § 107 ods. 1 a 2 a § 54a OZ.

18. Napriek správnosti aplikácie § 48 ods. 2 OZ súdom prvej inštancie na predložený prípad, v okolnostiach konkrétneho prípadu súd prvej inštancie dospel k nesprávnym právnym záverom ohľadom premičania práva žalobcu na zaplatenie úhrad za poskytnuté služby za obdobie od 9.11.2020 do 31.3.2021, keď nesprávne právne posúdil počiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premičacej lehoty bezdôvodného obohatenia vzniknutého na strane žalovanej odo dňa splatnosti jednotlivých faktúr, nie však odo dňa odstúpenia od zmluvy zo strany právneho predchodcu žalobcu, ku ktorému došlo 19.11.2021, a z dôvodu tohto nesprávneho právneho záveru sa už bližšie nezaoberal otázkou, či došlo aj k uplynutiu všeobecnej trojročnej, prípadne desaťročnej objektívnej premičacej lehoty bezdôvodného obohatenia vzniknutého na strane žalovanej.

19. Podľa § 107 ods. 1 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premičí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premičí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za desať rokov odo dňa keď k nemu došlo.

20. Pokiaľ ide o subjektívnu premičiaciu dobu, tak táto začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. O tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu sa žalobca (resp. jeho právny predchodca) mohol dozvedieť najskôr odstúpením od zmluvy z 19.11.2021 žalovanej. Skutočnosť, kto sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, bola žalobcovi od počiatku známa. Odstúpenie od zmluvy je jednostranný adresný hmotnoprávny úkon, ktorý pre svoju právnu účinnosť vyžaduje oboznámenie sa druhej strany s jeho obsahom. V konaní síce nebol tvrdený ani preukázaný konkrétny dátum doručenia listu obsahujúceho odstúpenie od zmluvy žalovanej, avšak bez ohľadu na to, z dátumu vyhotovenia odstúpenia od zmluvy (19.11.2021) je možné vzhľadom na fakt, že žaloba bola súdu doručená 15.11.2023 a žalovaná odstúpenie od zmluvy nenamietala dovodiť, že žalobca podal žalobu na súde predto dňom, ktorým mu uplynula dvojročná subjektívna premičacia doba. Preto uplatnený nárok žalobcu na peňažnú náhradu za poskytnuté služby titulom bezdôvodného obohatenia nemohol byť v subjektívnej lehote vyplývajúcej z § 107 ods. 1 OZ voči žalovanej premičaný.

21. Pokiaľ ide o objektívnu premičiaciu dobu, táto začína plynúť odo dňa keď k bezdôvodnému obohateniu došlo, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni dodania služby žalovanej, moment ktorý jednoznačne vyplýva z údajov uvedených na žalobcom predložených faktúrach, ktorých obsah žalovaná v konaní taktiež nenamietala. K bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej tak došlo vtedy, keď právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej služby a táto za ne nezaplatila tomu príslúchajúcu ekvivalentnú hodnotu, k čomu došlo pokiaľ ide o služby vyúčtované faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 39,90 eur ku dňu 31.03.2021, pokiaľ ide o služby vyúčtované faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 2,66 eur ku dňu 28.02.2021, pokiaľ ide o služby vyúčtované faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 2,66 eur ku dňu 31.01.2021, pokiaľ ide o služby vyúčtované faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 4,69 eur ku dňu 31.12.2020, pokiaľ ide o služby vyúčtované faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 33,95 eur ku dňu 30.11.2020 a pokiaľ ide o služby vyúčtované čiastkovou faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 168 eur ku dňu 09.11.2020. Žaloba bola podaná na súd dňa 15.11.2023, čiže počas

plynutia objektívnej premlčacej doby vyššie špecifikovaných faktúr, s výnimkou čiastkovej faktúry č. XXXXXXXXXXXX v sume 168 eur, k plneniu služby právnym predchodcom žalobcu ktorej došlo 09.11.2020. Na podklade tejto faktúry si však žalobca uplatňoval len čiastočný nárok na zaplatenie sumy 108,- eur, vo vzťahu ku ktorému možno konštatovať uplynutie trojročnej objektívnej premlčacej lehoty na jej strane vzniknutého bezdôvodného obohatenia. Vo vzťahu k aplikácii uvedenej kratšej objektívnej premlčacej lehoty odvolací súd poznamenáva, že z okolností veci ani z vykonaného dokazovania nemožno ustáliť také okolnosti, ktoré by svedčili o úmyselnom vzniku bezdôvodného obohatenia žalovanej, keďže vznik nároku z bezdôvodného obohatenia bol zapríčinený konaním právneho predchodcu žalobcu, ktorý od zmluvy o pripojení odstúpil vlastným prejavom vôle. S ohľadom na uvedené, nepremičaná časť žalobou uplatneného nároku v sume 83,86 eur predstavuje rozdiel medzi istinou žalobou uplatneného nároku (191,86 eur) a premičanou časťou tohto nároku (108,- eur) v trojročnej objektívnej premlčacej dobe, na skutočnosti ktoré bol povinný aj odvolací súd prihliadať v zmysle § 54a OZ aplikovaného v danej veci aj súdom prvej inštancie.

22. Čo sa týka nároku na úrok z omeškania, odvolací súd dospel k záveru, že žalovaná sa so svojím plnením, ktoré je bezdôvodným obohatením, pôvodne spočívajúcim v zaplatení poplatkov za poskytované služby, mohla dostať do omeškania až potom, ako nevydala žalobcovi požadované bezdôvodné obohatenie, t. j. potom ako ju právny predchodca žalobcu k jeho vydaniu súčasne s odstúpením od zmluvy vyzval listom z 19.11.2021. Pretože žalobca nepreukázal, v ktorý konkrétny deň bolo toto odstúpenie od zmluvy z 19.11.2021 pôvodnému žalovanému doručené, odvolací súd považoval pre účely vzniku nároku žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania za rozhodujúci moment až deň doručenia žaloby žalovanej dňa 11.12.2023 (pondelok), v ktorý sa žalovaná dozvedela, že právny predchodca žalobcu od nej žiada vydať bezdôvodné obohatenie spočívajúce aj v zaplatení neuhradených náhrad za poskytnuté služby. Žalovaná tak bola povinná plniť prvého dňa potom, čo ju veriteľ o plnenie požiadal, t. j. dňa 12.12.2023 (najbližší nasledujúci pracovný deň po doručení žaloby) a keďže v tento deň žalovaná žalobcovi neplnila, dňa 13.12.2023 sa dostala do omeškania. Odvolací súd tak súc viazaný žalobným návrhom žalobcu v súlade s ust. § 517 ods. 2 OZ a § 3 ods. 1 a § 10c nariadenia vlády SR č. 87/95 Z. z. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne aj úrok z omeškania v žalobcom požadovanej výške 5 % ročne a to od 13.12.2023 do zaplatenia.

23. Z uvedených dôvodov tak odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavom výroku I., v časti prevyšujúcej nárok žalobcu na zaplatenie sumy 83,86 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 13.12.2023 do zaplatenia ako vecne správny potvrdil a vo zvyšnej časti postupom podľa § 388 CSP napadnutý zamietavý výrok I. zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 83,86 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 13.12.2023 do zaplatenia, s tým že v zmysle § 232 ods. 3 CSP začne tzv. paričná lehota 3 dní na plnenie priznanej časti nároku plynúť od právoplatnosti tohto rozsudku.

24. Vzhľadom na čiastočnú zmenu napadnutého rozsudku v časti uplatneného nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia bol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 2 CSP povinný znova rozhodnúť aj o nároku na náhradu trov konania. Na prípad považoval za aplikovateľný § 255 ods. 1 a 2 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, s tým že pokiaľ mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Keďže žalobca bol ohľadne žalobného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v konaní úspešný v rozsahu 83,86 eur, čo predstavuje 44 % a žalovaná bola úspešná v zamietnutej časti 108,- eur, čo predstavuje 56%, pomerne úspešnejšou v konaní bola žalovaná, ktorej však zo spisu žiadne preukázateľné trovy tohto konania nevyplyvajú a ani si ich v konaní neuplatnila. Ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva (uznesenie sp. zn. 7Cdo/14/2018 z 28. februára 2018 - ZRS 72/2018). Preto odvolací súd výrokom II. tohto rozsudku rozhodol, že úspešnejšej žalovanej voči pomerne neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva. S ohľadom na to nebol dôvod ani na aplikáciu § 257 CSP v súdenom prípade.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSPv dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).